

PROGRAM

„Poprawa Jakości Powietrza w obiektach użyteczności publicznej zlokalizowanych w województwie śląskim” dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

1. Cel programu

- 1) Zapobieganie powstawaniu lub ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- 2) Zmniejszenie narażenia ludności na oddziaływanie zanieczyszczeń powstających w wyniku emisji zanieczyszczeń zagrażających zdrowiu i życiu ludzi.
- 3) Zwiększenie wykorzystywania instalacji odnawialnych źródeł energii.
- 4) Upowszechnianie wykorzystania nowoczesnych technologii służących ograniczeniu niskiej emisji.
- 5) Zmniejszenie zużycia energii cieplnej.
- 6) Zwiększenie produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

2. Podstawa prawna programu

- 1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 2) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 3) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 4) Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 5) Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz pozostałe przepisy dotyczące udzielania pomocy publicznej;
- 6) Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego
- 7) Zasady udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach;
- 8) Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego.

3. Alokacja – wysokość środków Funduszu zaplanowanych na poszczególną edycję programu. Fundusz może zmienić alokację w trakcie trwania programu.

4. Terminy, forma i miejsce składania wniosków

- 1) Termin składania wniosków o dofinansowanie wraz z alokacją środków ustala i ogłasza Zarząd Funduszu. Ogłoszenie o naborze wniosków zamieszcza się na stronie internetowej Funduszu. Zarząd Funduszu może podjąć decyzję o zakończeniu naboru wniosków albo wstrzymaniu naboru wniosków przed upływem ustalonych terminów.
- 2) Wnioski o dofinansowanie (w tym załączniki) będące dokumentami opatrzonymi podpisem i pieczęciami osób upoważnionych do reprezentacji i zaciągania zobowiązań finansowych w imieniu Wnioskodawcy należy dostarczyć do siedziby Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach lub za pomocą ePUAP lub e-doręczenia do dnia zakończenia naboru. O zachowaniu terminu decyduje data wpływu wniosku do Funduszu.
- 3) Nabór wniosków prowadzony jest w terminach podanych w ogłoszeniu o naborze wniosków do wyczerpania ustalonej alokacji środków, z zastrzeżeniem ppkt 1). Zgłoszenia do programu należy dokonać poprzez złożenie wniosku wraz z załącznikami zgodnie ze wzorami dostępnymi na stronie internetowej Funduszu. Wnioski, które wpłyną do Funduszu przed lub po wyznaczonym terminie, pozostawia się bez rozpatrzenia.

5. Szczegółowe zasady udzielania dofinansowania

5.1. Beneficjenci (strony umów o dofinansowanie z Funduszem)

Osoby prawne posiadające tytuł prawny do nieruchomości wymienionych w pkt 5.5.

5.2. Forma dofinansowania

- a) dotacja i pożyczka,
- b) dotacja.

5.3 Intensywność dofinansowania

Intensywność dofinansowania w formie dotacji do:

- a) 60% kosztów kwalifikowanych, z zastrzeżeniem, że wysokość dofinansowania ze środków Funduszu dla jednego zadania (lokalizacji) nie może przekroczyć 250.000,00 zł. – dla zadań wymienionych w punkcie 5.6.1
- b) 30% kosztów kwalifikowanych, z zastrzeżeniem, że wysokość dofinansowania ze środków Funduszu dla jednego zadania (przyłącza) nie może przekroczyć 75.000,00 zł. – dla zadań wymienionych w punkcie 5.6.2

Istnieje możliwość łączenia dofinansowania z innymi źródłami, w tym z pożyczką z Funduszu do 100% kosztów kwalifikowanych. W przypadku ubiegania się o pożyczkę do wniosku o dotację należy dołączyć (Cześć C wniosku wraz z załącznikami).

5.4 Warunki dofinansowania

- 1) Fundusz dofinansowuje zadania realizowane na terenie województwa śląskiego.
- 2) Dofinansowanie może być przyznane, o ile wnioskodawca wywiązuje się z obowiązku wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych, stanowiących przychody Funduszu, a także gdy wywiązuje się ze zobowiązań względem Funduszu.
- 3) Fundusz udziela dofinansowania po udokumentowaniu przez wnioskodawcę zbilansowania kosztów realizacji zadania.
- 4) Fundusz finansuje koszty kwalifikowane zadania wskazane w harmonogramie rzeczowo – finansowym, które zostały poniesione po dacie złożenia wniosku o udzielenie dofinansowania. Za datę poniesienia kosztu uznaje się datę wystawienia faktury lub równoważnego dokumentu księgowego i związanymi z nimi potwierdzeniami zapłaty.
- 5) Fundusz nie rozpatruje wniosków o dofinansowanie złożonych po zakończeniu zadania.
- 6) Fundusz udziela dofinansowania bez pobierania prowizji i dodatkowych opłat.
- 7) W przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, stosuje się do niego przepisy rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 lutego 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 213) lub rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 roku w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy de minimis (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 2023/2831).
- 8) Beneficjent Funduszu zobowiązany jest do stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, w tym zasady równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości, o których mowa w art. 16 tej ustawy.

- 9) Beneficjent Funduszu zobowiązany jest do promowania otrzymanego wsparcia zgodnie z warunkami zawartymi w umowie z Funduszem oraz zgodnie z instrukcją dostępną na stronie internetowej Funduszu.
- 10) Okres trwałości zadania wynosi 5 lat od daty zakończenia zadania wskazanej w umowie z Funduszem.
- 11) Fundusz ma prawo do kontroli przedsięwzięcia na każdym etapie jego realizacji oraz w okresie trwałości zadania.

5.4.1 Zasady przyznawania pożyczek.

- 1) Fundusz udziela pożyczek, stosując preferencyjne oprocentowanie w oparciu o stopę redyskonta weksli przyjętą przez Radę Polityki Pieniężnej, obowiązującą w pierwszym dniu miesiąca, w którym zawarto umowę. W kolejnych miesiącach obowiązywania umowy pożyczki, oprocentowanie będzie korygowane według stopy redyskonta weksli obowiązującej w pierwszym dniu danego miesiąca.
- 2) Oprocentowanie pożyczek wynosi 0,80 s.r.w. lecz nie mniej niż 3% w stosunku rocznym.
- 3) Okres spłaty pożyczki, z uwzględnieniem karencji, nie może być krótszy niż 4 lata i dłuższy niż 20 lat, licząc od daty zakończenia zadania wynikającej z umowy..
- 4) Karencja nie może być dłuższa niż 18 miesięcy po, wynikającym z umowy, terminie zakończenia zadania.
- 5) W sytuacji powstania opóźnień w spłacie rat kapitałowych pożyczkobiorca zobowiązany jest do zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych.

5.4.2 Zasady umarzania pożyczek

Pożyczka udzielona przez Fundusz w ramach programu nie podlega umorzeniu.

5.5 Rodzaje obiektów

Dofinansowaniu podlegać będą przedsięwzięcia obejmujące nieruchomości, w których prowadzona jest działalność polegająca na:

- a) świadczeniu opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych,
- b) prowadzeniu działalności z zakresu pomocy społecznej w rozumieniu art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, z późn. zm.)
- c) prowadzeniu noclegowni albo ogrzewalni, o których mowa w art. 48a ust. 3 albo 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- d) działalności organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w rozumieniu art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.),
- e) prowadzeniu działalności systemu oświaty, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.),
- f) prowadzeniu działalności z zakresu systemu szkolnictwa wyższego i nauki, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1–7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.),
- g) prowadzeniu żłobka lub klubu dziecięcego, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.),
- h) prowadzeniu działalności kulturalnej w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87),

- i) prowadzeniu działalności archiwalnej, o której mowa w art. 22 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164),
- j) prowadzeniu działalności z zakresu ochotniczej straży pożarnej w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 poz. 233.),
- k) prowadzeniu działalności zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w art. 67 i art. 69 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- l) prowadzeniu działalności z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej,
- m) prowadzeniu działalności z zakresu administracji publicznej,
- n) prowadzeniu działalności niegospodarczej przez kościoły lub inne związki wyznaniowe, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. z 2023 r. poz. 265).

W przypadku, gdy w obiekcie prowadzona jest również inna działalność niż ww. to zakres przypadający na inną działalność zostanie wyłączony z kosztów kwalifikowanych zadania.

5.6 Rodzaje przedsięwzięć

5.6.1 Dofinansowaniu podlegają zadania polegające na demontażu nieefektywnego źródła ciepła opalanego węglem oraz zakup i montażu pompy ciepła, kotła na biomasę lub podłączenie do miejskiej sieci ciepłej służących do celów ogrzewania lub ogrzewania i c.w.u.

Dodatkowo, równolegle z wymianą źródła ciepła, w ramach zadania można dokonać:

- a) Zakupu i montażu mikroinstalacji fotowoltaicznej (opcjonalnie z magazynami energii) służącej m.in. do zasilania pompy ciepła, zakup i montaż magazynów energii oraz układu sterowania przeznaczonej na potrzeby działalności wymienionej w pkt. 5.5,
- b) Modernizacji instalacji c.o. i c.w.u.,
- c) Termomodernizacji budynku (np. ocieplenie budynku) wykonanej na podstawie przeprowadzonego audytu energetycznego.

Dofinansowaniu podlega również dokumentacja techniczna dotycząca powyższego zakresu, lecz nie więcej niż 5% kosztów kwalifikowanych zadania.

Pompa ciepła powinna posiadać certyfikat lub raport z badań potwierdzający wartość współczynnika COP zmierzonego zgodnie z jedną z następujących norm: zgodność z normą PN-EN 14511, zgodność z normą PN-EN 12309, zgodność z normą PN-EN 16147 lub zgodność z normą PN-EN 15879-1.

Moduły fotowoltaiczne powinny posiadać jeden z certyfikatów zgodności z normą: PN-EN 61215 „Moduły fotowoltaiczne (PV) z krzemu krystalicznego do zastosowań naziemnych - Kwalifikacja konstrukcji i aprobaty typu” lub PN-EN 61646 „Cienkowarstwowe naziemne moduły fotowoltaiczne (PV) - Kwalifikacja konstrukcji i zatwierdzenie typu”, lub z normami równoważnymi.

Kotły na biomasę muszą spełniać minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem emisji zanieczyszczeń wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012, lub PN-EN 303-5:2021-09 potwierdzony zaświadczeniem lub certyfikatem, wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European Cooperation for Accreditation) oraz wymagania wynikające z przepisów określonych w środkach wykonawczych do Dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 (ekoprojektu) w szczególności w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania

dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe.

5.6.2 Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych opcjonalnie z magazynami energii przeznaczonej na potrzeby działalności wymienionej w pkt. 5.5.

Moduły fotowoltaiczne powinny posiadać jeden z certyfikatów zgodności z normą: PN-EN 61215 „Moduły fotowoltaiczne (PV) z krzemu krystalicznego do zastosowań naziemnych - Kwalifikacja konstrukcji i aprobaty typu” lub PN-EN 61646 „Cienkowarstwowe naziemne moduły fotowoltaiczne (PV) - Kwalifikacja konstrukcji i zatwierdzenie typu”, lub z normami równoważnymi.

6. Koszty kwalifikowane i niekwalifikowane

6.1. Koszt kwalifikowany – koszt realizacji zadania, niezbędny dla osiągnięcia założonego efektu ekologicznego.

1) Do kosztów kwalifikowanych zaliczamy:

- a) demontaż starej instalacji źródła ciepła, zakup i montaż nowej instalacji technologicznej źródła ciepła wraz z niezbędną aparaturą kontrolno-pomiarową, instalacją elektryczną w obrębie kotłowni, czujnikiem tlenu węgla;
- b) wykorzystanie technologii odnawialnych źródeł energii:
 - zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych tzn. ogniwa fotowoltaiczne, konstrukcja wsporcza, aparatura kontrolno-pomiarowa;
 - zakup i montaż pompy ciepła wraz z osprzętem oraz pracami geologicznymi niezbędnymi do przeprowadzania montażu pompy
 - kotła na biomasę wraz z osprzętem oraz pracami i urządzeniami niezbędnymi do przeprowadzania montażu kotła,
- c) magazyny energii,
- d) przygotowanie i oczyszczenie podłoża pod ocieplenie, zakup materiału, wykonanie ocieplenia, wykonanie warstwy elewacyjnej,
- e) drenaż (osuszanie) przy ociepleniu fundamentów,
- f) wykonanie opaski wokół budynku przy ocieplaniu ścian przyziemia,
- g) koszty związane z użyciem sprzętu, który jest niezbędny do wykonania prac termomodernizacyjnych (np. rusztowania),
- h) roboty związane z modernizacją konstrukcji dachu/stropodachu niezbędne przy ociepleniu, wymiana pokrycia dachowego w przypadku, gdy towarzyszy jego ociepleniu,
- i) wymiana/zamurowanie okien wraz z wymianą parapetów okiennych zewnętrznych,
- j) wymiana/zamurowanie drzwi zewnętrznych/bram,
- k) rozruch technologiczny instalacji i urządzeń;
- l) opracowanie dokumentacji projektowej/technicznej stanowiącej element realizowanej inwestycji,
- m) nadzór nad realizacją inwestycji, obsługę geodezyjną,
- n) zakup i montaż instalacji c.o. i c.w.u.,
- o) inne koszty niezbędne do uzyskania efektu ekologicznego, o ile Fundusz uzna je za zasadne.

2) Podatek VAT uznawany jest za koszt kwalifikowany w sytuacji, gdy stanowi on koszt ponoszony na realizację zadania, a beneficjent nie ma możliwości jego odliczenia lub odzyskania na mocy odrębnych przepisów.

6.2 Koszt niekwalifikowany – koszt, którego poniesienie związane jest z realizacją zadania i którego finansowanie nie jest możliwe ze środków Funduszu.

Koszty niekwalifikowane stanowią koszty niewymienione w pkt. 6.1., w szczególności:

- a) zakup gruntu, przygotowanie terenu pod realizację zadania,
- b) ogrodzenie terenu,
- c) budowa dróg dojazdowych (w tym tymczasowych),
- d) wynagrodzenia pracowników zatrudnionych przez wnioskodawcę oraz prac wykonywanych „siłami własnymi”.

7. Procedura wyboru przedsięwzięć

- 1) Wnioski będą przyjmowane do wyczerpania puli środków. Po wyczerpaniu alokacji lub po wstrzymaniu naboru wniosków, Zarząd Funduszu może podjąć decyzję o umieszczeniu zadania na liście rezerwowej. Realizacja takiego zadania jest możliwa w przypadku zwiększenia alokacji środków lub wystąpienia wolnych środków finansowych. Fundusz poinformuje o wstrzymaniu naboru lub zwiększeniu puli naboru na stronie internetowej: www.wfosigw.katowice.pl.
- 2) Po dokonaniu przez Fundusz weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku o dofinansowanie i stwierdzeniu konieczności jego uzupełnienia lub złożenia wyjaśnień, wnioskodawca zostanie o tym fakcie poinformowany drogą pocztową lub elektroniczną wraz z podaniem terminu dostarczenia do Biura Funduszu dokumentów (maksymalnie do 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania wezwania do dostarczenia uzupełnienia lub złożenia wyjaśnień do dnia upływu terminu dostarczenia dokumentów do Funduszu).
- 3) Dopuszcza się złożenie uzupełnienia lub wyjaśnień do wniosku o dofinansowanie na wezwanie Funduszu. Dokumenty uzupełniane bez wezwania Funduszu do ich złożenia mogą być brane pod uwagę w uzasadnionych przypadkach.
- 4) W przypadku dokonania przez wnioskodawcę uzupełnienia lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, wniosek o dofinansowanie jest poddawany ponownej ocenie.
- 5) W przypadku nieuzupełnienia dokumentów lub niezłożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie wniosek pozostaje bez rozpatrzenia.
- 6) Fundusz może odmówić udzielenia dofinansowania, jeżeli osiągnięcie efektu jest wątpliwe bądź jego cena jest rażąco wysoka.
- 7) O decyzji właściwego organu Funduszu Wnioskodawca jest informowany pisemnie w terminie do 30 dni kalendarzowych od daty jej podjęcia.
- 8) Od decyzji Funduszu, wnioskodawcy przysługuje prawo do złożenia wniosku o powtórne rozpatrzenie sprawy w terminie nie dłuższym niż 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania z Funduszu pisemnej informacji o decyzji Funduszu. Prawo to przysługuje jednorazowo w toku całego postępowania. Złożony wniosek wymaga uzasadnienia. Wniosek, który wpłynął do Funduszu po upływie 14 dni od daty doręczenia wnioskodawcy pisemnej informacji o decyzji Funduszu pozostawia się bez rozpatrzenia.

8. Warunki uruchomienia dofinansowania

Wypłata przyznanego dofinansowania nastąpi po złożeniu przez Beneficjenta dokumentów, zgodnie z instrukcją rozliczenia dostępną na stronie internetowej Funduszu, a w przypadku pożyczki również po ustanowieniu zaakceptowanego przez Fundusz prawnego zabezpieczenia jej spłaty.

Dla zadań związanych z montażem instalacji fotowoltaicznej wypłata dotacji nastąpi po ustanowieniu zabezpieczenia w postaci oświadczenia wnioskodawcy w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 kpc lub alternatywnie weksla własnego in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Zabezpieczenie ewentualnego zwrotu dotacji nie jest wymagane od jednostek samorządu terytorialnego.

9. Mierniki efektu ekologicznego

Mierniki efektu ekologicznego:

- a) ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza [kg/rok] takich jak: pył, CO₂, CO, SO₂, NO_x, b-a-p,
- b) ilość wyprodukowanej energii elektrycznej [kWh/rok],
- c) zmniejszenie zapotrzebowanie energii cieplnej netto budynków z uwagi na przeprowadzoną termoizolację [GJ/a].

10. Postanowienia końcowe

- 1) Podstawą do końcowego rozliczenia się z Funduszem jest złożenie przez beneficjenta w terminie wskazanym w umowie rozliczenia końcowego zadania, zgodnie z postanowieniami umowy z Funduszem oraz instrukcją rozliczenia końcowego dostępną na stronie internetowej Funduszu.
- 2) Wnioski o przesunięcie terminów określonych w umowach dostarczone przez beneficjentów do siedziby Biura WFOŚiGW w Katowicach po upływie tych terminów mogą zostać rozpatrzone negatywnie.
- 3) Wszystkie dokumenty związane z realizacją umowy z Funduszem, w tym dotyczące rozliczenia transz i rozliczenia końcowego zadania należy dostarczyć do siedziby Biura WFOŚiGW w Katowicach.
- 4) W sprawach nieuregulowanych niniejszym Programem mają zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach” obowiązujące na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 5) Wszelkie wątpliwości interpretacyjne odnośnie postanowień programu rozstrzyga Zarząd Funduszu.
- 6) Złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach programu oznacza akceptację postanowień niniejszego programu.